AZALPENAK

GOETHE

LAUAXETA

Elertijak euki daun gixonik argijenatariko bat, auxe dogu. Orain eun urte il zan. Bere azken ordubetan be idazten eguan eta itz onexek ixan ziran azken itzak: Argija, Argi geyago... "Ziñiste bako gixona zan eta nork daki ordubantxe argija ikusi eban-edo.

Bere bixitzako egunetan amaikatxu idazti eder egiña dozu. Olerkari gurengua dala, sarri entzuna dogu, baña beste jakintza gauza gustijetan be etzan azkena. Margoetzaz eta Loretzaz liburu bi argitaldu ebazan.

Greitar elertijari begira ibilli zan beti, bere gokentza maite eban beste gauza gustijen ganetik eta. Emakume artian beti ebillan eta maite-miñak aiztuteko, idazten eban.

Goethe berak esana dogu: Neure liburubetan besterik eztozube idoroko, bixitzan ixan dodazan samin eta alaitasunen didarra ta lorratza baño. Lenengo maite bidietan zoztor egin ebanian, bere buruba ilteko asmoetan eguala, Werther argitaldu eban. Elexak dongetsija dozu idazti au. Amaikatxu gasteñok euren burubak il ebezan idazti au irakurri ostian.

Goethe ba idazkortzaren bitartez bere barruko uñak at iaurtiten euzan eta gentzaz geratzen zan.

Entzute andikua dozu Faust deritxon idazkija be. Neurtitzetan dago. Faust au gixon jakintzuba zan, baña munduko gauza gustijetzaz nekatuta eguan. Buruba galduteko eguala, Pazko eguneko juale otsak entzun eta otoi egin ebalako, gaizkatu zan. Txerrena Mefistoles'en itxuran eldu yakon eta abintza audijakaz mundu ziar eruan eban. Ikeragarrizko sorginekrijak, jakintza neurketak eta maitasun bidietatik erabilli eban. Margarite eritxon bat galdu eben betiko. Nok eztakiz onek Neskutzari egin eutsozan neurtitzak espetxian eguala? Lenengo atala Margarite'n erijotzagaz amaituten da. Bigarrena gatxagua dozu. Milla bidetik ibilli ostian barriro aurkituten dau Margarite, Faust'ek, Elene'ren itxuren.

Munduban entzute andija dauko poema onek. Eta meresi be bai. Baña neuretzat badauko Goethe beste idazlan bat ederragua: Hermann und Dorothea. Auxe bai benetan olerki edo poema txukuna. Mireio eta auxe dozuz gauzarik ederrenak. Ebangelina, Ipar America aldeko idazle batena be txarra eztana baña.

Goethe il zala eun urte igaro dira ta zelako maitasunez berari adi dagozan erri gustijak. Goraldu eban Alemani iñortxuk baño geyago. Euzkuak be olako idazle baten begira gagoz. Goethe ezta geure jarraibide iñoiz be, kistarra etzalako, Jaun-Goiko bakua baño.

Bere idazlanaten aragikeri lar dago, baña ikasi geinke benetako gokentza, idazteko argitasuna. Eta batez be antziñako idazle arein joritasuna. Grezitar baten antzo ebillan Goethe.

Eta onen eun urtegarrena gomutara yatortenian, neure Euzkadi onentzat noz agertuko ete dan olako bat oldoztuten nago. Tamalez geure artian etzako biar dan garrantzija egiten idazliari, baña oneik dira azkenian errijak goralduten dabezanak.

Gaurko Alemania ezin ulertuko neuke Goethe barik, Dante barik be Italia ulertu exin dodan elegetxe. Homero, Shakespeare eta Sophocles en onduan egoteko jayua dozu idazle au.

Noz euzkotarrak Goethe'ren idazlanak geure izkuntzara ekarriko doguz? Eunurte garren onetan batek edo batek ez ete dauz ekarriko? "Legoaldi,,'k eleuke euzkeratuko ederto Herman und Dorothea? Igaz ederto "Mistral" goratu genduban "Mirei,,'ren bitartez, beste aren beste eginten ba'dogu izkuntzaren onerako ixango da.

Egunekua

EUZKO-LUGIÑAK

Gure euzko lugin zintzuak geratuge dabiz euzko-azija erein eta erein.

Oraiñarte egin ixan dabezan azi-ereitiak gitxitzat bai-lebezan, larunbatian be euzko-antzerki bi "Campos Eliseos" antzokiratu ebezan.

Lenengo antzeztu ebena, "Pedro Mari" euzkotarrontzat ezaguna dan antzerki begikua ixan zan. Bigarren egin ebena, Parada'tar Ixidor'an "Abenda-abestijak".

Gure lugiñak zintzo diñardube lanian, Jel-azija arein eta erein dinardube Euzko-lugiñak.

Academia Estornés
ESTUDIOS MERCANTILES
Contabilidad. Comercio. Taquimecanografía. Mecanografía. LEGAZPI. 5. DONOSTIA.

ABAR-IGANDIA

Abar-igandia aurten be garaya eldu yakonian beste igazi diran urtietako antzian etorri yaku. Aurtengo Abar-igandia orraiti, lengo urtietakua baño ituntxubagua ixan dala begitandu yaku.

Gernika'n nago irakurle, ta Gernika'tik didaztzut. Emen goxeko eleizkixunak aurrerauko urtietakuak baxen ederrak ixan doguz aurten be. Arratsaldia baña, irakurle, ezta ixan Gernika'n urtaro ikusten oituta gauzan Abar-igande arratsaldia.

Kisto Jerusalen'eratu biar eban astuari igandian ezeutsen, ba, laketu, txaideratuten, eta asto apal-otzana, Kisto Bakalduna bizkar-ganian ebala antxe txadon barruban tamalez beterik geratu zan. Asto-Kumetxuba be, beste igazitako urte zoruntsubaguetan bere belarri zorrotz metxubai etzerantz erañaz ikotika ta jolas-gura agertzen zana, jolas-gura baño negar - gura geyagogaz agertu yaku aurten.

CARIDAD Y MARIA PAZ
Arroyo y Barañano
Ibáñez de Bilbao, 6, 1.º Tlf., 13.762
CONFECCION DE
Sombreros y vestidos para señoras

Asto-ganeko Josu'ri be begiratu dautsagu, ta Josu be itun dala begitandu yaku. Azpiko asto apalari be bai, ta a be itun. Atseko kumetxuba be itun, ¡danak itun!...

卐 卐 卐

¡Itun, irakurle, itun!... Errijak "Barrabas" azkatu dedilla eskatzen dau, ba, eta Nazaret'eko Josu,aren lekuratuteko.

Eta Pontxio'k Barrabas azkatzen dau, eta Josu mimendunen eskubetaratu. ¡Jerusalen, Jerusalen!—didar egiten eban Josu'k —¡Gernikarrak, gernikarrak!—didar egiten dau Kisto asto-ganekok—eta Jerusalen'go zorigesteko errijaren antzera erantzun dautso Gernika'ko erri esker-alderdijak be: ¡"Barrabas azkatu dedilla, Barrabas"!; ¡"Kisto, Gurutzaratuba ixan dedilla, Gurutzaratuba"!

Eta Barrabas erallen artian erallena ta ankerrena dala jakinda gusti be, Pontxio Pilatus'ak "Erri-eskertarrai atsegin emotiaren, Barrabas azkatu dau, ta Josu errugia mimendun bijozgiekanatu. Eta mimendun gorrotoz betiak euren mimen-txorta zorrotzakaz astiñaldi garratzak Josu'ren bizkarreratu dabez.

LUIS ZATARAIN
MEDICO-DENTISTA
Hernani, 2, 1.º - DONOSTIA

Eta oneik lotsagarrikerijok ikusita, guk euzko Jeltzaliok, "¡au ezta guk ezautzen geban Gernika!" esan dogu. Bitartian Josu asto-ganeko itun dala begitandu yaku; azpiko asto apal-otzana be itu dala, ta baita beti jolas eta jolas eperjaurtika ibilten oituta zan asto-kumetxu gaxua be.

卐 卐 卐

Eta eguben-bariku deunetako ibildeunak be eztoguz ixango aurten.

Gure guraso zarrak euren betiko lotatik itxartuta oneik gauza bakan negargarrijok ikusiko ba'leukez ikusi, "¡au eztok gure Gernika!"—esan eta atzera euren atzeden-lekubetarantz egingo leukie, geyau Gernika'ratuteko gurari barik.

卐 卐 卐

Bitartian baña euzko-lugin zintzuak Jel-azija zabaldu ta ereiten geratu barik dabiz.

Bermeo'n Montzon eta Kareaga ibilli ziran azi-ereiten. Kortezubi'n be batzun-batzuk ibilli dira, Muxika'ko txindor-kumak arantz egin ebelakua esan euskuben-eta.

Tira, ba, mutillak, ekin, ¡ekin euzko Jel-azija ereiten!, Barrabas espetxeratuko daben azija Jel-azija da, ba, ta Josu Gurutzatik azkatuko dabena be, ¡Jel-azija!

URIBITARTE'TAR IBON.

ETXE TA LURR SALDU-EROSTIA
Etxien-gain diru arrtu-emotla
INTXAURRAGA'tarr P.
Bilbao-Ballen, 3-2'g. 11.685 Urrutizk

ECA DE QUEIROZ

¡ALATZ AREN SAMURRA...!

OTXOLUA'k euzkeralduta

(Yarrayerea)

Ganbelu-zaiñak, narruzko ugoitzakaz osiñetik ura ataraten eben bitartian, bidian ikusirikua edesten eragon eutsen Obed'en otseñai. Gadara'n, illargi barriz, Errabi arrigarri batek, Dabid eta Isaias'en aldian zer-ikusikua, zazpi txerren atara eutsazan bularretik emakume eule bateri; eta il-illik eguaz gizon bat, barriz, Barraba bide-lapurrak burua ebagi izanikua, yagi, etzanda eguan illobitik, eta bere baratzera biurtu zan.

Otseñak, orduan itxaropen geitxuagoz. Bidezkariyen-bidetik arako Gadara, torre garayetako urirantz zuzendu ziran, eta ibiliyaren-ibiliyez baita asagora be, Amala'ko iturburuetaragiño eldu ziran. Ain zuzen be, Yosu, goizalde atan, gizatalde andi bat oyuka eta mimosa - ostrallak iñarrosten erraikiyolarik, arraintzuko untziska baten itxasoratuta, ordu-bai-ordu Magdala'ra aurria imiñita eldu bidian eguan. Barrirenbarri biyozkatuta, ene Obed'en otseñak Yordan ibaya igaro eben Yakob'en Alabaengo Zubitik.

Egun batez, bide luzien-luziaz oñetakuak be urratuta zituezala, ta ordurako Yudai-Erromar lurraldian ba-ebiltzazela, mando ganian atzera Epraim'era bidez yoian parisaitar itzal bategaz egin eben gurutzartu. Gurkera eraskuntsu bat egiñez, gelditu erazo eutsen gizon legezaliari. "¿Aurkitu izan ete eukian berak, biarba, Galilai'ko Igarle barriya, lurrian egurastu bat artzen ebillen Yaungoiko bat bai'litzan, alatzak eta alatzak edonon banatuten iñarduana?" Parisaitarrak imiñi eban betozkuaz, bere mika-arpegiya baltz biurtu yakon, eta aren asarre sumiñak arratz arro otsa bai'litzan egin eban durunda:

—Yopu siñisgiok; biraolariyok, alakuok! ¿Non entzun ete dozue zuek, alatzak eta igarlek, Yerusalen'en ezik, beste iñon izan leite zanik? Yehoba'k bakar-bakarrik dauko indarra bere yauretxian. ¿Galilai'en ezer sortu? Ergelak eta atzipetiyak bai ugari...

Eta ukabilla eregirik, Idazteuneko biñako itz-neurtu guztiyakaz otseñak zematu gura izan bai'leuazan, eta otseñok bildurrezatze-atzeka egiten ikusirik, Legezalia, mando ganetik yatzi eta bideko arriyakaz Obed'en otseñai arrika asi yaken, aldarrika "¡Racca! ¡Racca" (¡Ergelok! Ergelok!) eta arez osterantzeko yauretxe - oikunako añen guztiyak esanez. Otseñak igesika yuan ziran Engandim'era. Obed'en atsekabia andiya izan zan. Aberiak il egiten yakazan; maastiyak, igartu. Eta ala-ta-be, Yosu Galilai'koren entzutia geruago zabalago yoian, mendi ostetan argi-urratzea izan oi dan antzera, distiratsu, pozgarri, eskaintzari bikañez betia.

Aldi ta alde areetan bizi zan, baita, Septimus Pulbi eritxon erromatar euntari bat, Kaisarai'ko ibar ganian eta uritik eta itxasuaren agerrian dagon gazteluko agintari zana. Gizon garratza, ta Tiberi aldiko Partarren aurkako gudatian zaartu ta trebetua. Pulbi, indar aberastuta eguan Samari'ko matxinada aldiyan egiñiko arrapakin eta napurketakaz. Atka aldian meatza batzuen yaube zan, eta yainkuek egin al izaniko eskar andiyenetzat eukan Palko, Syri'an Kaisarraren ordezkariyaren adiskidetasuna. Orraitiño, oñaze batek yaten eutsan bere aberastasunezko zoriyon altsua, arrak igali mardula barru-barrutik yan oi dauan erara. Bere alaba bakarra, biziya ta ogasunak euak baño geyago maite eban alabea, geiso mee, barrenkor, maleta batek artuta, egunian baño egunian argalako ekusan. Alperrik izan eban Sidon naiz Tyro'ko azturu ta osagillai aolku eskatzia; ezin eutsan iñok alaberaren geisua igarri.

Neskatillea, iretargiyak ildegi baten emoten dauan antzera, zurbil eta itun, zinkurin bat be atara barik eta aitarentzako irribarre bat, irribarre its bat ezpanetan beti ebala, geruago makalago, egunetik egunera erkituago eguan. Gaztelu goi-aldeko egutera zabalian yezarten zan, oyalezko aterpe bat kerizgarritzat ebala, ta erriminak yota lez luzatzen zituzan bere begi baltz itunak Tyro'ko urdiñaren ziar, beñola bera, Itali'tik itzultzian, arraun-untzi narotan ibilli izanko arako itxasuan barruna. Noizian bein, aren onduan, gaztelu gallurrian, gudari batek, geziya gorantz geldiro-geldiro artezkaturik, zeru dirdiratsuaren ziar egazka yoian arrano andiren bat erdi-erdiyan, alde batetik bestera aparau eroian. Arkatz ganietan ilteko, birinbolaka beerantz aidian etorren egaztiyaren zaratosari une baten adi egon ostian, Septimus'en alabea, asperen bategaz, len baño itunago yarten zan barriro be itxasorantz begira.

Egun batez, Septimus'ek, Korazin'go salerosle batzueri iñon diranak esaten entzun eutsezan arako Errabi arrigarriyatzaz. Goguen gain ak eukan altasunaren-altasunaz, arimako gaitz illunpetsuenak be sendatu egiten ei zituzan. Euntariyak, amarnako iru gudari talde atarazorik, Errabi'ren billa bialdu zituzan Galilai osuaren ziar eta Dekapoli'ko amar uriyetan barruna, itxasbazterreragiño ta Askalon'go mugetaragiño. Gudamutillak, eunezko zorruetan ikurdiyak gerturik, burrin-kaiskuak olio barrez ziriturik eta oñetakuak aida baten burdiñeztaurik, alde egin ben Kaisarai'tik Itxasora dagon bidia—Erode'ren Laurdenburutza'ko lurraldiak ebagiten dituzan bidia arturik, euen urratsakaz bideko basaltozko arlauak biziro otsendurik. Gabez, areen iskilluak dis dis egiten eben muru ganietan, zuzi lerdenen su biziyak yota. Egunez gudamutillok indarrez sartzen ziran bordetan bazterrak arakatutzeko; kuskaten zituezan baita sagasti sarratuak be, eta artiatan lasto pillorik-edo aurkitu ezkeruan, alde batetik bestera zillotu egiten zituezan aztamakillakaz. Emakumiak, ikaratuta, gudariyok otzandu nayez eurrez etorten ekiyoean ezti-opillakaz, iko barriyakaz eta ardauagaz katilluetan, gudariyai atsegin baitekiyoen ardau katillukadea zurrust baten uztutia maspillen gerizpetan yezarririk. Beko-Galiai osua ikuskatu eben era onetara, eta Errabi'renik ezeben idoro beste aztarrenik, biztanlien biyotzetan arek itziriko erretan argitsu bat izan ezik.

Aper-alperreko ibiltadiyokaz gogait egiñik eta yuduegan uste txarra izanik—ba-litekian, ba, yuduok alameneko azturu idoro-eziña eurak gordeta euki izatia, aren azturukeri gurenaz erromarrak gondu ezeitezan bildurrez—gudariyak, aldian ganezka eroien asarre sumiñari leku emonda, asarre ori euren yopu egiñiko lurralde yainkotiar aretan isurtzen eben. Bidezkariyai zubiburuetan gelditu erazo egiten eutsen, Errabi'ren izenaz aldarrika deituez; neskutsai, buru estalkiyak eten egiten eutsezan, eta osiñetan usullak beteten diran garayan aldauriyetako kale istuetara yorik, Sinagogetan indarrez sartu, bai, ta ezpata-kirtenakaz yo ta apurtuten zituezan arako *Thebah*, edo Idaztetunak gordeteko izaten ziran Arasa Deunak. Hebron onduan, bein, ango lekautiyak bizarretatik oratu eta dandarrez atara zituezen leza zuluetatik, Errabi eskutauta egon eitekian maurtu edo palmadiya esan erazoteko; eta Feniziar salerosle biri, barriz—gaisuak, eroste batzuk egin ostian Yope'tik ezeren susmo bark etozanak, eta Yosu'ren izenik eguno aditu be ezebenak—aditu izan-ez au obentzat ezarririk, amartari bakotxari eun drakme ordaindu erazo eutsen. Baserriyetako biztaule guztiyak eta baita Idumai'ko artzain ezigaitzak eurak be, igesi egiten eben mendirantz bildurrez izututa, bide bazterren baten gudari talde erroso areen iskilluak ikusita beste barik. Atsuak, egutereetako kareletik, adats-matasak takelak bai'litzezan ertzetatik oratu ta astinduez, aztukeri galgarriyenak yaurtiten eutsezan iskillodunoi, Eli'ren asperkundiaz aldarrikatuz. Onetara orron egiñez ibilli ziran Askalon'eragino Yosu ezetara be idoro eziñik; eta gero, atzerakuan, itxasondua bidetzat arturik, ondartza galdatan oñetakuak sartu ta sarturik etorri ziran.

Goizalde batez, Kaisarai onduan, eta ibar baten ziar ibilli yoiazala, ereñoztegi orlegi-baltziska bat uartu eben inguruko muru baten ganian, eta ereñotz tartian, batu-batu eginda ta edurra bera baizen zuri, yauretxe bateko atadi aratz eta argiya.

(Amaitzeko)

Azalgarriyak. — "Ugoitz", baldes para agua; "ganbelu-zain", camellero; "eule", tejedor-a; "illobi", sepultura; "baratz", huerto; "bidezkari", peregrino; "iturburu", manantial; "iñarrosi", sacudir; "ordu-bai-ordu", para aquellas horas; "biyozkatu", descorazonarse; "gurkera", reverencia; "eguraztu", paseo; "arratz", tambor; "durunda egin", retumbar; "yauretxe", templo; "atzipeti", embauacador; "biñako itz-neurtu", dístico; "yauretxe-oikuna", ritual; "euntari", centurión; "arrapakin", presa; "napurketa", saqueo; meatza", mina; "igali", fruto; "maleta", lento; "azturu", adivino, hechicero; "ildegi;, cementerio; "zinkurin", quejido; "its". pálido, triste; "erkitu", exhausto; "egutera", terraza, explanada; "errimin", nostalgia; "arraun-untzi", galera; "naro", opulento; "gezi", flecha; "artezkatu", apuntar; "aparau", acertar; "asperen", suspiro; "ikurdi", escudo; "barrin-kaisko", yelmo; "ziritu", ezpetar; "burdineztau", ferrar; "Laurdenburutza", letrarquia; "otzendu", resonar; "muru", collado; "otzandu", amansar; "ikuskatu", revisar; "erreten", estela, surco; "alameneko", dichoso; "azturukeri", hechicería; "aldauri", arrabal; "arasa", armario; "lekauti", solitario; "maurtu", desierto; "palmadi", palmar; "amartari", decurión; "ezigaitz", indómito; "erroso", violento; "adats", cabellera; "takel", talega; "orron egin", vagar, errar, "aratz", fino, nítido.

IBILLALDIKO IZPARRAK

Barcelona'tik Manresa'tik

ZELETA

X

Epalla'ren bigarren eguna zan; "kandelario" eguna ala biarrean Goizeko zortziretan tximist burdian irten nitzan Barcelona'tik Manresa'rako. Egualdi argi ta atsegiña zan guziz, eta ni bazter gunitara begira, nun zer ikusiko, an nijua beñere igaro eztako Kataluña'ko bide atsegintsu ayetan barrena.

Belaxen ainbat uritxo igaro ditugu, baita neri ain begiko izan zaidan San Gugat deritzayon uri poli-polite ere. Inguru ontan jauregi-etxe-berri asko eta asko ageri da. Soro-zelai ederrez apaindua dago. Maazti bikañak ere baditu, ondo ta txukun landuak alare, ta baita "piñari" ikusgarriak ere.

Urrengo Rubi deritzon uria igaro degu. Aundi samarra dirudi ta baditu landolak ere ugari. Bere inguru guzia berriz, aurrerago igaro degun uriarena bezela, oso alaya ta polita da. Urrengo Tarrasa. Uri zar aundia degu au: 50.000 biztanle baño geyago izan biar ditu. Emengo bizitza geyena nekazaritza da.

Tarrasa'ren urrengo Sabadell uri ospatsua igaro degu. Onek ba'ditu 70.000 biztanle inguru, ta oyak landola aundi ta ospatsuak ugari ditu. Uriz eta inguruz guziz atsegiña ta eferra da.

Emendik aurrera mendi-tartian sartzen da. Bidaldi menditsua da dana, eta mendi arritsuba. Guziya gorri-gorri dago; zuaitz bakanen bat baizik ezda ikusten. Ontan iritxi gera Olesa deritzayon urira. Eta uri au bezela Vacarisas ere menditsuba, arritsube eta arlotea da. Urrengo, San Jerónimo. Uri onek duan ikustekorik begikoena, Montserrat deritzon mendi ospatsua da. Au xe baibenetan ikuskizun polita. Meniaren erpin-erpiñean antxe ageri da bertako Basatxonoa, katalandarrak guziz maite dutena.

Esan digutenez mendi ontara igandetan notin asko igotzen da eguna igarotzera eta bertara igotzeko bultzi-txiki berezi bat dago San Gerolimo'tik irtetzen dana: zarpa'dun bultza da au; bada bestela ezingo litzake igo mendi erpin artara.

Mendi oen sakonian ibai zabal bat ere ikusten da, baña urez oso txiroa. Llobregat deritzayo ibai oni, esan digutenez.

Emendik aurrera ere, mendi arritsu artian guaz, eta San Vicente uria igaro ondoren goizeko beatziterdiak inguruan iritxi gera Manresa'ra.

Au ere uri aundi ta ospatsua da; bai-ditualako saloski-etxe ospatsuak ugari; baita oyal landola aundiak ere. Uri aundia bai baña, oso zarra ta zakarra da.

Geltokitik irten da, jatetxera lenbizi. Gosaldu ondoren bertako nagusiari egin diot saloski-etxe baten galdera, inguan ote dan edo··· eta ala erantzun dit:

—Etxe ori, ementxe bertan daukazu; baña gaur alperrik...

—¿Zergatik ba?

Gaur uri ontan jai degulako.

—¿Gaur jai? ¿Zer-dala-ta, ba?

—¡Kandelario eguna baita gaur!

—¡Karanba! eta orrengatik jai?

—Baiba; eta ez emen bakarrik, baita ingurutako erri-txiki guzitan ere.

Eta alaxe zan; kandelario egunez goizetik sekulako eleiz-jai ederrak egon ziran, oste aundia bertaraturik; eta arratsaldean sekulako erromeria.

Izparringiak berriz, sekulako izki aundiekin inguru ayetan matxiñadazko oporketa (huelga revulucionaria) zegola esaten ari ziran egun ayetantxe.

Gudari taldeak bai, alperrik; eta "alproja" zar batzuk "Buenos Aires" itxas-ontzian, lanik egin gabe bizitzea uste izanik "barrabaskeri" batzuk aurreko egun batzuten egin zituztelako. Gañeantzean "pake santua" besterik ezdet nabaitu nik alde abetan.

Eta gauzarik politena, auxe: "Manresa'n matxiñada zegola esaten izparringiak, eta an "Kandelario eguna santifikatzen" danak, eta Euzkadi'n lanean bazter guzitan.

¡Nola izaten diran kontuak!

Ecos de Sociedad

VIAJES

Fué a Espejo don Ignacio de Allende.

—A Madrid, los señores de Uriarte.

—A Iruña, don José Luis de Asua.

—De Palencia, a donde fué por asuntos profesionales, regresó el médico don José María de Ormaetxea.

ENFERMO

Está gravemente enfermo en el convento de los Padres Capuchinos de Sangüesa el joven bilbaino don Javier de Urkixo, novicio de aquella Comunidad. hijo de don José María, preso hoy gubernativamente en la cárcel de Larrinaga. Hacemos fervientes votos porque el enfermo consiga prontamente su restablecimiento.

PETICIONES DE MANO

Por don Jesús de Alzola, y para su hijo el consecuente abertzale José María, fué pedida la mano de la bellísima señorita María de Gurtubai.

El enlace de estos dos patriotas tendrá lugar en el próximo mes de abril.

—Ha sido pedida la mano de la señorita Mary Aspiazu para el joven Rodolfo Atxa. La boda se ha señalado para el próximo mes de mayo.

—Por los señores Zalbide, y para su hijo Félix, fué pedida la mano de la señorita Cándida Etxebarria.

—Por don Baldomero Agirrezabal, y para su hijo Julián, fué pedida la mano de la señorita María Luisa Iñarritu.

NOTAS TRISTES

El domingo, a las doce del día, se verificó la conducción del cadáver del prestigioso caballero don Luis Núñez y Artetxe (que en paz descanse) desde la casa mortuoria, paseo del Campo Volantín, número 32, chalet, hasta la parroquia de San Nicolás, para su traslación al cementerio de Begoña, figurando a la cabeza del cortejo fúnebre treinta niños de la Santa Casa de Misericordia, siguiendo dos largas filas de empleados y obreros con hachas blancas, siendo portadores de las de respeto los señores D. Luis Lezama Legizamon, D. Claudio Onandia, don Joaquín Arisketa, don Gabino de Orbe, don José Horn, señor Allende, don Domingo de Epalza, don Antonio Ibarra, don Tirso Eulate, don Manuel Otxaran, don José Luis de Antxustegi, don Eduardo Salbidegoitia, don Celestino María del Arenal, don Julián de Munsuri, don José María Juaristi, don Jaime Arroyo, don Luis de Amezaga, don Ricardo Luzarraga, don José Ortiz de Artiñano, don Juan, don Jaime y don José Ortiz de Artiñano y Núñez; don Gabriel García Valenzuela, don Enrique Astigarraga, don Nicomedes Mendialdua, don Ruperto Mendiguren, don Laureano Pérez, don Agustín Santisteban y don Julio Alvarez.

La presidencia del duelo la formaban los hijos del finado, don Fernando, don Luis, don Juan y don Federico; hijos políticos, don Ricardo Ortiz de Artiñano, don Enrique Otxaran y señor marqués de Azillona; los párrocos don Agustín de Isusi, don Bernardo Astigarraga y don José de Elordi; los presbíteros don Ruperto de Lopategi, don Cosme Arteagoitia, don Martín Landa, don Marcos Atxa, don Timoteo Irigoyen y don Joaquín Ibáñez Ibero, siguiendo numerosísimo acompañamiento.

Púsose de manifiesto bien patentemente la dolorosa impresión causada por la muerte del prestigioso industrial.

Reiteramos nuestro pésame muy sentido a toda la distinguida familia del finado.

ERRIJETATIK

FERROLE'TIK

¡Euzkadi! Aberri maitia
¿nundik nora zabiltzaz?
zeu aurkitu eziñik
buruba galdu biaryat.

Ume zurtza lez bardiñ
zeure deyez nago;
erantzun eiztazu, ama;
ba ni emen nago.

Zeure argija gurian
itxututa dago
atsegiñezko larunbatari begira
neu argituteko.

¡Gora Euzkadi Azkatuta!
entzun gurian nago,
indar egizube arrantza
emendik entzuteko.

Dr. Antonio Echeto
Enfermedades de la infancia
Prim, 19. :: San Sebastián

Artu egixube neure agurra
Elantxobe eta Aberrija
neure beso luziakaz
artu egixube neure besarkada samurra.

IGANDIAN. — Geure Abertzaletasuna eta geure kistartasuna atzeratu ezteizan geure asaben bidiak jarraituta, igandian txadon batera ixan giñan amarretako mesia entzuten, eta esateko nago iñori miñ egin barik, gure erri aldian baño notiñ geyago agertuten zirala txadon orretan; orregaitik, ba, ezta erratuten esaten dabena, toki gustiyetan aurkituten dirala gixonak. Erri onetan euzko abesti asko entzuten dira eta euzkerea-be naikotxu eginten-dogu eta musien be bai. Olantxe poztuten gara, ba, geure aberrija gogoratuta. Urrenguan geyago egiteko ustiaz amaituten noya, neure agur samurra zere beiarriyetara bialduaz.

KAITAR BAT.

ERNANDORENA
ORTZLARI (DENTISTA)
PRIM-KALEAN. 31. 2.º — DONOSTIA.

ZEANURI

ABERRI EGUNA.—Pozik irakurri genduzan, Aberri egunerako Euzko Idazkaltza Burubak atondu dabezan jayak.

Erri onetako eta albo-errietako mendi-goxaleak, geure antziñakoak egiten eben antzera, gertatuten dagoz Gorbei'ko sua biztuteko egun orren aurreguneán; entzun dodanez oste aundiak igongo dau egun onetan Gorbei mendira. Baña oindiño oste aundiagoa joango da Bilbao'ra Aberria'ren eguna bertan igaroten, eta bide batez izentauta dagozan jayak ikusten.

¡Mutilak, egun onetan Bilbao'ra bakotxak beren janaria eroan bearko dau! ¡Bertan egongo dan jentetzea!

NOTAS JUDICIALES

La causa contra el señor Urkixo

Hoy, a las diez de la mañana, dará principio en la Audiencia la vista de la causa instruída contra don José María de Urkixo, con motivo de la publicación de un artículo en "La Gaceta del Norte".

Entre la gente de toga ha despertado enorme interés la vista de esta causa.

El señor Urkixo saldrá de la prisión de Larrinaga para comparecer ante el Tribunal. Se defenderá a sí mismo. El señor Urkixo, encarcelado a disposición del ministro de la Gobernación, lleva ya 61 días preso, sin que la autoridad que lo mantiene preso haya declarado aún a qué obedece concretamente esta situación aflictiva a que se le ha sometido tan prolongadamente y que no se ha aliviado en ningún momento, ni a pesar de tener un hijo enfermo en tales términos de gravedad, que hubo de administrársele la Extremaunción. Unicamente se le ha permitido hasta ahora abandonar la prisión para comparecer ante el Tribunal, aun dándose el caso de que ha de defenderse a sí mismo.

En estas difíciles condiciones va a celebrarse esta causa contra el señor Urkixo.

CIRCULAR
Participo a mi distinguida clientela haber recibido las novedades para la presente temporada
Sastrería - Camisería "AUGUSTO"
Gran Vía, 33. Teléfono, 16.419.

ANTZERKIA.—Bilbao'ra, "Pedro-Mari" esantzerkia ikusten, emendik lag... asko joan zan eta oso pozik etorri ... ain jai ederra ikusi ebelako.

OSTIKOLARIAK. — Oraingoan ... goak zerbait egin dabe Arantzazu'koari... bastera; emengoak 7 eta Arantzazu'ko... egiñik amaitu eben jokaldia, onetara A... ti'ko txapelketan irugarren gelditu... lengo urterako naikoa da! ¡Artu e... neure zorionak eta ¡beti aurrera!

ANGEL EIZAGUIR...
CORAZON Y PULMONES
RAYOS X Y ULTRAVIOLETA
Alameda, 14. Teléfonos, 12.509 y ...
DONOSTIA.

JOAN-ETORRIAK.—Iruña'tik etorri... Aste Gurena igaroten, Arregi'tar bat, ... le eta ikasle zolia.

Bilbao'tik, ikasle zindoak diran, Z... ga'tar Margarite, Arana'tar Todor, S... -Sesumaga'tar Zezili, eta abar eta abar... tzun dot oindiño gustiak eztirala batu... ko Ikasle Bazpatz'ara, ia ba, aste au... eta gusti-gustiak batzen zarien gatxik... tzue etorriko eta.

ATZELA...

JULIO ALBE...
MEDICO-PARTOS
MATIA, 52, 1.º-Telf. 12.115.-SAN SEB...

MAÑARI

Datorren igandian, Bilbo'n ospatu... "Aberri - Eguna"-ren jaya, eme... (J. L. lagun pillo bat juango gara... egingo dan jai aberkoi ederra ikusita... -Goikua ta Aberrijaren maitasunean... sendotu gadixan be.

ELEIZKIXUNAK.—Aste-ontan, ... elexan, garixumiari yagokozan eleizki... doguz. Ta, euretan, Aita Andoni'n L... karmeldarrak, sekulako berbaldijak ... dauskuz.

Baita, Nekietako Amaren egunian ... zan meza nagosijan be, pralle ag... onek berbaldi ederra egin eban. Nesk... ren eguna, Jaunartze ugarijakaz-da ... ospatuzan.

Uribe'ren Josto...
Alkondara eta enparauko gixon-jan...
Loyola-kalea'n 3'garren zen bak...
DONOSTIA'N.

JUAN-ETORRI.—Igandian agur... duzan emen Untzalu'tar Margarite (... goya") ta R. Ertzilla'tar Gergori (... rra") idazle bizkorrak.

—Arrasate'tik etorri zan Dolara'... dobika abade jauna.

—Santurtze'tik, Bartzena'tar A... Kapanaga'tar Bitor.

—Larrabetzu'n egun batzuk igaro... benian etxeratu zan, Barrenetxea'... lentzi abade jauna.

—Alditxu bat igaroten etorrita ... kitzen dira, Ortuoste'tar Miren J... Iglesias'tar Miren Nekane neskat...

—Astelenian agurtau gendun e... ola'tar Kepa abertzale zintzua.

IGALI-ZUGATZAK. — Laster apainduko dira. Eta, antza dane... tako urtian aña makatz ta kerixa ... gu. Igalija loratik ba'dator beintz...

GEXORIK.—Txarto ezarren ... lagun aurkitzen dira "gripe" ga... ta. Durango'n eta Yurretan ostera, ... guaz edo pulmonijagaz lagun as... -dira; ixan diran otzakaz gexotu...

Aurtengo otzak ixan ba'dira gero, ... kuak eztira ixan. Negu-miña ixan...

Barriola'tar I. ...
Gaixotegi'ko sendagillea urdail-g...
GARIBAI, 20, 2'g. — DONOS...

GEITUBAZ. — Egunontan E. A... zortzi neska bazkidetu dira; ta la... tzun dogunez, geyago be bazkidetu... Ondiño, apur baten beintzat, durang... kumiakaz batera jarraitzeko asmu... Baña, gero ixan leiteke batza-au ... eraldutia be. Asko batzen ba'gara e...

BIZKORRENTZAT.—Aurten e... ran lenengo zizak (setak) Artzubia'... lito mutillarentzat ixan dira. Onek ... go egunian, txapel-bete ziza gur... ekarri ei-ebazan. Orain, bate-batzuk, ... tzopil ederrak jango dabez. Gozo-...

"AMAGOYA"-RI. — Igazitako ... pentzau gendun baso-ibilketa luzia, ... go orrilla'n egingo ete dogu? Ait... tzeko'tik Ezkubaratx'era igoko ... andik Kerixetako landa'ra, ta gero ... bru-labarreta,,'tik etxera. Zer de... Esan ba, aizkide on orrek.

MAÑARI...

CRUZADA MISIONAL DE LA MI...

Gran velada de despedid... la temporada

El día 28 del actual, a las seis ... de la tarde, tendrá lugar una inte... ma velada organizada por esta A... como fin de temporada.

A petición del numerosísimo pú... asiste a estas veladas, se pondrá e... la graciosísima comedia en tres ac... lada "La educación de los padres" ... tan grato sabor dejó en la última r... tación.

La taquilla se abrirá al público hoy ... de siete y media de la noche en ... en Lotería, 3, segundo, y en la con... Txurregi (Henao, 12).

Juventud Parroquial de Santos Juanes

Se convoca a todos los socios d... Juventud a una reunión general, que ... lebrará hoy, a las ocho de la noche ... domicilio social, a fin de tratar de ... concernientes a los solemnes cultos ... mana Santa y otros particulares. Se ... puntual asistencia.

Restaurant "Go...
COMIDAS A TODAS HORAS
B. Aires, frente Teléfonos. Bi...